

28. režiimi pakett „EU INC“

COM(2026) 321, COM(2026) 320 ja C(2026) 1800

Otsuse ettepanek koordineerimiskogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev 23.04.2026

KOKi esitamise tähtpäev 06.05.2026

VV esitamise tähtpäev 14.05.2026

Peavastutaja: Justiits- ja Digiministeerium

Kaasvastutaja: Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

Algatuse reguleerimisala nõuab vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele seaduse või Riigikogu otsuse vastuvõtmist, muutmist või kehtetuks tunnistamist (RKKTS § 152¹ lg 1 p 1);

Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2);

Sisukokkuvõte

1) **COM(2026) 321** määruse ettepanekuga luuakse uus äriühingute õigusraamistik, mida on võimalik kasutada kõigis liikmesriikides ja igal ajal, kes peab seda oma ärimudeli jaoks sobivaks. Uut äriühinguvormi „EU Inc.“ saab uue ettevõtte loomisel kasutada ühtemoodi kõikjal ELis. Ettepaneku alusel on kõigil ELi ettevõtetel, nii uutel kui ka olemasolevatel, olemata nende suuruselt ja põhikirjajärgsest eesmärgist, võimalik ühineda „EU Inc.“ äriühingute õigusraamistikuga ja jääda sellega seotuks.

Äriühinguvormi „EU Inc.“ saab luua kuni 48 tunni jooksul, makstes kuni 100 eurot ja täielikult digitaalses registreerimismenetluses tulevases ELi keskregistris, mis kohaldab suhetes muude asutustega ühekordsuse põhimõtet; samuti ei kehtestata miinimumkapitalinõuet. ELi keskregister võimaldab äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetele lisaks registreerumisele juurdepääsu olulisele teabele, näiteks ettevõtte struktuuri ja tegevuse kohta.

Äriühinguvormiga „EU Inc.“ kaotatakse füüsilist kohalolekut nõudvad menetlused ja kohustus kaasata aktsiate üleandmiseks vahendaja. Kapitali ja äriühingu juhtimise valdkonnas sätestatakse täielikult digitaalsed menetlused, samuti võimaldatakse kasutada finantsinstrumente ja standardlepinguid. See kehtib näiteks investorite eelistatavate kokkulepete puhul tulevase osaluse saamiseks (*Simple Agreements for Future Equity* (SAFE)). Samuti julgustatakse liikmesriike, et nad võimaldaksid äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetele juurdepääsu reguleeritud turgudele.

Kõik äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtted saavad ühineda ELi ühise töötajate aktsiaoptsioonide skeemiga (EU-ESO). Skeemi EU-ESO alusel aktsiaoptsioone saanud töötajaid maksustatakse ELis ainult aktsiate võõrandamise ajal. See hoiab ära olukorra, kus maksud on tasutud, kuid tegelikku tulu ei ole teenitud. Uutel ettevõtetel peaks olema võimalus proovida, katsetada ja uuesti alustada. Seepärast saavad äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtted ettepaneku kohaselt kasutada lihtsustatud maksujõuetusmenetlust, mis aitab neil kiiremini keerata uue lehe. Ettepanekuga täiendatakse 2026. aastal vastu võetud direktiivi maksejõuetusõiguse teatavate aspektide ühtlustamise kohta, millega on lähendatud maksujõuetusõiguse materiaalõiguslikke norme. See on eelkõige saavutatud lihtsustatud maksujõuetusmenetluse ja pankrotivara elektroonilise enampakkumise raamistiku sätestamise teel.

Äriühinguvormi „EU Inc.“ puhul võib vabalt valida, millises liikmesriigis ettevõtte asutada või luua peakorter, kasutades täielikult ära ühtse turu võimalusi. Keelatud riiklike tavade nimekirjaga (nn must nimekiri) tagatakse, et äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtteid koheldakse olenemata nende asutamiskohast võrdselt riigisisese õiguse alusel loodud piiratud vastutusega äriühinguga. Näiteks ei tohiks nõuda, et konkreetsetes liikmesriigis majandustegevusega tegelemiseks või riigiabi või loa saamiseks peab ettevõtte olema seal asutatud või omama seal tütarettevõtjat või kohalikku esindajat. Ettevõttel, mis taotleb luba või soovib tegeleda majandustegevusega, ei tohiks keelata kasutada teises liikmesriigis avatud pangakontot.

Lisaks nähakse ette kaitsemeetmed, et hoida ära võimaliku pettuse või kuritarvitamise oht. Selleks toetatakse äriühinguvormi „EU Inc.“ puhul olemasolevale riigisisesele ja ELi õigusele.

2) **COM(2026) 321** teatistes kirjeldatakse menetluses olevaid ja tulevasi algatusi 28. äriühingute õigusraamistiku lõpuleviimiseks muudes poliitikavaldkondades Teatistes tehakse ettepanek maksimaalselt digitaliseerida ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste vahelist suhtlust, näiteks Euroopa ettevõtluskukru kaudu. Samuti kutsutakse teatistes liikmesriike üles kaaluma erikohtukodade või -kohtute loomist, mille pädevusse kuuluks äriühinguvormi „EU Inc.“ normidega seotud vaidluste lahendamine. See võimaldaks kohaldada neid norme tulemuslikult, tõhusalt ja ühetaoliselt. Komisjon uurib eelseisva töötajate õiglase liikuvuse paketi raames täiendavalt võimalust lubada uuenduslike idu- ja kasvufirmade töötajatel teha kõikjal liidus 100 % ulatuses piiriülest kaugtööd. Teatistes teatatakse ka meetmetest, mis käsitlevad idu- ja kasvufirmade juurdepääsu kapitalile, tuginedes hoiuste ja investeeringute liidu meetmetele, pensionifondide investeerimisreeglite võimalikule läbivaatamisele ning Euroopa riskikapitalifondide eelseisvale läbivaatamisele. Maksustamise valdkonnas on komisjon teinud ettepaneku peakontori maksustamise süsteemi kohta, mis võimaldaks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel kohaldada oma päritoluriigi maksunorme. Lisaks soovitakse algatusega „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“ (BEFIT) kehtestada ELis ühtne õigusraamistik äriühingute maksustamiseks. Eelseisev otsese maksustamise lihtsustamist käsitlev koondpakett peaks veelgi aitama kaotada ELi ettevõtete haldustakistusi.

3) **C(2026) 1800** soovitusel rõhutatakse, et ELi „EU Inc.“ algatus toetab eelkõige innovaatilisi idufirmasid ja kasvufaasis ettevõtteid (scaleup'e), et aidata neil muuta uuenduslikud ideed globaalselt edukateks ettevõteteks. Praegu puudub aga ühtne ELi tasandi määratlus nende ettevõtete kohta, samas kui nii riiklikul kui ka ELi tasandil on loodud arvukalt toetusmeetmeid, mis on suunatud innovaatilistele ettevõtetele, idufirmadele või kasvufaasis ettevõtetele. See võib viia selleni, et meetmed on ebaefektiivsed või rakendatakse neid liikmesriikide vahel ebajärjekindlalt, mis omakorda takistab ELi ühtse turu tõrgeteta toimimist. Seetõttu võtab komisjon EU Inc paketi osana ning kooskõlas ELi idu- ja kasvufirmade strateegiaga vastu komisjoni soovitusel innovaatiliste ettevõtete, innovaatiliste idufirmade ja innovaatiliste

kasvufirmade määratluste kohta. Need määratlused põhinevad kriteeriumidel, mis on seotud investeeringutega innovatsioonitegevusse, ettevõtte vanuse, suuruse või kasvuga, ning komisjoni varasematel soovitustel väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete kohta, sealhulgas suuruse künniste ja struktuuriliste tunnustega. Soovitus on suunatud liikmesriikidele, Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile. Samuti julgustatakse teisi asutusi, näiteks riiklikke arengupanku ja -institutsioone, neid määratlusi rakendama. Kavandatud määratlused on loodud selleks, et pakkuda praktilisi viise kriteeriumide täitmise hindamiseks ja tõendamiseks. Praktikas aitab see parandada ELis innovaatilistele ettevõtetele, idufirmadele ja kasvufirmadele suunatud poliitikate kooskõla, järjepidevust ja tõhusust ning hõlbustab andmete kogumist nende poliitikate mõju mõõtmiseks.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Jah

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)? Jah

Hinnata, millised järelevalveülesanded tekivad.

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Jah

Mõju ja sihtrühm

Hinnata algatusega kaasnevad mõjud.

Kaasamine

Kaasata huvirühmad.